

for at sige, det skal den Gne have mere end den Anden, som staaer paa et lignende Forhold, det kan jeg ikke begribe. Den ærede Ordfører kom meget rigtigt ind paa et Gebeet, hvorpaa han dog i det Dieblit, han udtalte det, neppe tænkte at komme ind, men hvor hans egen Consequents førte ham. Ifødetfor at tale om Classer, talte han om de Enkelte, og han sagde, at vi burde see efter de Enkelte, og undersøge hvilket Tab og Ulemper de ville lide, og det burde vi søge at erstatte dem; ja, det er en ganske anden Sag, dersom han vil undersøge de forskjellige Arter af frit Hartkorn, som eksistere, og efter den forskjellige Maade, hvorpaa de ere blevne til, give dem Erstatning, saa kunde jeg endda forstaae den Bei, han vilde betræde, men, naar han her danner Classer af saa forskjelligeartede Ting, saa kan jeg — det tilstaaer jeg — ikke følge ham. Jeg stiger aldeles forskjelligartede Ting; han har nemlig selv nævnt Kjøbstadernes Hartkorn, og jeg har forrige Gang gjort opmærksom paa, at der imellem frit Hartkorn findes en ikke ringe Mængde, som, hvis Noget skulde være berettiget til at faae fuld Erstatning, fortrinnsviis maatte være berettiget dertil, det er nemlig det, som Bedkommende ved virkeligt Kjøb ere komne i Besiddelse af, det vil sige, hvor Regjeringen for en bestemt Sum har solgt et vist bestemt frit Hartkorn. Men deri er vistnok den ærede Ordfører enig med mig, og det vil vistnok ogsaa de fleste Medlemmer her i Thinget være, at, dersom vi skulle forfølge Sagen paa den Maade i alle Enkeltheberne, og komme til en Kjendelse for enhver enkelt forskjellig Art Hartkorn, saa vilde det Arbejde, vi foretage, blive en Umulighed, saa vilde vi aldrig komme til nogen fornuftig og rimelig Afgjørelse, saa vilde vi især ikke naae det Maal, som er Hovedsagen, og som det ærede Ministerium idag igjennem et af dets Medlemmer har udtalt saa skarpt som Hovedsagen, at faae denne Sag afgjort. Medens jeg imidlertid giver ham fuldkommen Ret dert, saa kan jeg dog ikke aldeles give ham mit Bisald, naar han stiger, at Maaden er saa temmelig ligegyldig, eller idetmindste kan jeg ikke rigtigt finde, at det burde være udtalt nu. Dersom der ved den

første Behandling havde været sagt os, at det, som vi her i Thinget kunne komme til at faae Majoritets-Votum for (Hør!), det skulde være det, som Ministeriet skulde være tilbøieligt til at gaae ind paa, dersom der ved den første Behandling, hvor allerede denne Forffjel i Hartkornet smuttede ind i Forhandlingerne, af Ministeriet var blevet sagt og gjentaget, ja det er os ikke saameget om at gjøre, hvilken Maade Thinget udfinder til at afgjøre denne Sag paa, det er os kun om at gjøre at faae en Majoritets Afgjørelse: saa havde Behandlingen af Sagen nu været langt simplere (Hør!). Men det ærede Ministerium gjorde netop det Modsatte, det bekjæmpede med den største Alvor dette nye Princip, som her blev fremført (Ja!). Det gjorde sig megen Umage og Flid for at oplyse Thinget om, at det ved at betræde en saadan Bei, hvor en Adskillelse af den Art skulde gjøres, vilde komme paa Bilsbor, som vilde gjøre meget mere Skade, vilde foraarsage langt større Ulempe, end derved vilde vindes (Hør!); det henlede de Opmarksomheden gjentagne Gange paa det Værd, det lagde paa at komme sit Forslag saa nær som muligt, og det tog meget godt mod deres Understøttelse, som søgte at kjæmpe for Retfærdighedens Sag, ligesom det sluttede sig fortrinnsviis til dem, som især søgte at fremhæve, at vi her burde saa lidt som muligt afvige fra de Afgjorelsesmaader, som hidtil have foreligget. Nu kan jeg ikke nægte, at, medens jeg kunde have forstaaet en saadan Udtalelse, naar den havde været gjort den allerførste Gang og med et saadant Eftertryk fra Ministeriets Side, nu kan jeg, uagtet jeg meget gjerne vil indrømme, at denne Sag kan have faaet nogen større Vægt, end den fortjener, dog ikke nægte, siger jeg, at ogsaa jeg for min Part blev meget overrasket ved denne Udtalelse, som jeg tillader mig at sige aldeles ikke var nødvendig; thi det ærede Ministerium havde jo allerede kunnet gjøre nok ved at sige: ethvert af de forelagte Forslag skal være os tilfredsstillende, eller det kunde have sagt: disse to eller tre Forslag ere os tilfredsstillende; de kunde have gennemgaaet dem i Genhold til deres eget Forslag og anlagt en Maalestof derefter, eller Ministeriet kunde have gaaet vi-